

A woman with blonde hair and a man with glasses are looking at a laptop in a library setting. The woman is wearing a white shirt and large hoop earrings. The man is wearing a blue sweater over a light blue shirt. A purple semi-transparent box covers the lower half of the image, containing the title and validation text. A vertical bar with orange and teal squares is on the left side of the purple box.

Handreiking Studieadvies

Gevalideerd door OCW augustus 2024

Inleiding

1. Achtergrond Bindend studieadvies

De BSA procedure komt voort uit twee aspecten

- Studenten hebben toelatingsrecht tot de opleiding van de eerste keuze als zij zich uiterlijk 1 april hebben aangemeld (en voldoen aan de wettelijke vooropleidingseisen en eventuele aanvullende eisen)*
- Om studenten te behoeden voor de gevolgen van een verkeerde keuze, hebben scholen met het BSA een mogelijkheid gekregen om die studenten die overduidelijk voor een niet passende opleiding hebben gekozen, dwingend naar een andere opleiding te begeleiden.

2. Bindend studieadvies

'Bindend' Studieadvies is een ongelukkige woordkeuze. De school is verplicht om de studenten in het eerste jaar een studieadvies te geven, maar kan daarbij zelf bepalen om aan een negatief advies een bindend vervolg te koppelen.

Als we het over het 'BSA' hebben, gaat het niet alleen om het negatieve bindende studieadvies, maar ook om de gehele procedure die daaraan voorafgaat. Dit omvat ook de gevallen waarin studenten een positief studieadvies ontvangen en de voortgangsgesprekken die daarbij plaatsvinden.

2.1 Begeleiding

De school heeft de taak om alle studenten te ondersteunen bij het realiseren van voldoende studievoortgang. Het verplicht studieadvies wordt bij voorkeur in een studievoortgangsgesprek gegeven. Over de inhoudelijke invulling van deze begeleiding laat de wet veel ruimte.

Bij onvoldoende studievoortgang en een dreigend negatief studieadvies moet de school de student een schriftelijke waarschuwing afgeven, voorzien van een redelijke (verbeter)termijn waartoe de student de gelegenheid krijgt om zich te verbeteren.

2.2 Verplicht studieadvies

Scholen zijn wettelijk verplicht om iedere mbo-student van een bekostigde opleiding in het eerste jaar van de opleiding een studieadvies te geven. Een studieadvies gaat over de studievoortgang van de student en wordt afgegeven nadat een of meer studievoortgangsgesprekken zijn gevoerd.

Door de 'Wet vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het mbo' hebben deze studievoortgangsgesprekken en het daarop volgend advies een duidelijke plek in het eerste jaar van de opleiding gekregen.

Een studieadvies wordt afgegeven voor één opleiding. Dit studieadvies is gebaseerd op het onderwijsprogramma zoals dat is bepaald en de algehele studievoortgang van de student hierin. Scholen hebben de vrijheid om de definitie van studievoortgang bepalen, maar dienen rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden van de student.

Bijzonderheden

In uitzonderingsgevallen is het mogelijk om een studieadvies te geven op meerdere kwalificaties uit één kwalificatiedossier. Dit is het geval als een opleiding start met een breed eerste jaar waarin onderwijs wordt aangeboden uit verschillende kwalificaties. Indien voldoende informatie over de studievoortgang van meerdere kwalificaties verkregen is, dan kan je ook over meerdere kwalificaties uitspraken doen.

**Dit is voor de reguliere start van de opleidingen (1 augustus). Bij een ander flexibel instroommoment geldt geen aanmelddatum.*

Voorbeelden van informatie waarop een studieadvies gebaseerd mag worden zijn de voortgang en ontwikkeling in de beroepspraktijk, formatieve en summatieve resultaten, en de aan de student opgelegde inspanningsverplichting bij loopbaan en burgerschap. Deze moeten allemaal gerelateerd zijn aan de kwalificatie-eisen van de opleiding.

Het niet tot nauwelijks participeren in het onderwijs is op zichzelf geen gegronde reden voor een school om een negatief (bindend) studieadvies te verstrekken. Wanneer deze beperkte participatie uiteindelijk leidt tot achterblijvende studievoortgang, is er wel aanleiding om een negatief bindend studieadvies te overwegen. Gedegen informatievoorziening over de gehanteerde afspraken naar de student is hierbij van groot belang.

Let op: Het studieadvies mag voor de student niet als een verrassing komen. De student dient bij een dreigend negatief advies al eerder in ieder geval een schriftelijke waarschuwing daarover te hebben ontvangen van de school. De student moet de tijd krijgen om de studieresultaten te verbeteren.

2.3 Een studieadvies afgeven

Artikel 8.1.7a WEB luidt als volgt: "Het bevoegd gezag brengt aan iedere student die zich inschrijft advies uit over de voortzetting van de opleiding". De bevoegdheid tot het afgeven van een studieadvies is gekoppeld aan het eerste jaar van het opleidingsprogramma.

Wanneer een opleiding één studiejaar bedraagt moet het bindend studieadvies binnen vier kalendermaanden na aanvang van de opleiding, maar niet eerder dan drie maanden na aanvang van de opleiding gegeven worden. Uitgaande van 1 augustus als de wettelijke startdatum van de reguliere opleidingen, zou dit voor een eenjarige opleiding betekenen dat het advies uiterlijk op de laatste dag van november moeten worden gegeven (binnen vier maanden).

Bij een opleiding die langer dan één studiejaar bedraagt moet het studieadvies na ten minste 9 kalendermaanden, maar vóór het einde van het eerste studiejaar van de opleiding gegeven worden.

NB. Bij flexibele instroom is het moment waarop de student start met het programma het moment waarop de termijn van de BSA begint te lopen.

Let op: Je mag altijd de studievoortgang van de student bespreken, maar dit valt buiten de wettelijke BSA procedure.

Een negatief studieadvies – bindend of niet – moet schriftelijk worden verstrekt, voor een positief advies is dit niet nodig. Een wettelijk studieadvies is altijd een volledig advies (positief of negatief) en kent geen voorwaardelijkheid.

Om te voorkomen dat studenten niet (meer) weten of ze een studieadvies hebben gekregen is het van belang dat de student weet waar hij/zij zijn gekregen studieadvies kan terugvinden. Daarom is het raadzaam om het studieadvies (positief of negatief) altijd schriftelijk vast te leggen op een plek waar het voor alle betrokkenen terug te vinden is.

Indien een student in aanmerking lijkt te gaan komen voor een negatief bindend studieadvies, dient de school eerst een (schriftelijke) waarschuwing af te geven aan de student. Deze waarschuwing bevat afspraken met een redelijke verbetertermijn voor de student. De duur van deze redelijke verbetertermijn bepaalt de school zelf. De resultaten worden na afloop van deze termijn door het bevoegd gezag gecontroleerd.

Bijzonderheden

Wanneer een student instroomt in een eerste leerjaar van een nieuwe opleiding, ontvangt deze student een studieadvies. Echter, wanneer de student toestemming heeft om in een hoger leerjaar in te stromen, mag de student geen studieadvies meer krijgen als bedoeld in de wet. Het wettelijk advies is alleen maar gekoppeld aan het eerste jaar van het opleidingsprogramma. Het feit dat de student de mogelijkheid heeft om in een hoger leerjaar in te stromen, wordt dan dus gezien als een positief studieadvies over het eerste jaar daarvan.

Een instromer in het tweede jaar van het onderwijsprogramma kan dus nooit te maken krijgen met een BSA aangezien het eerste studiejaar niet meer aan de orde is. Indien de student vanuit een andere opleiding instroomt in het eerste jaar van een opleidingsprogramma is de school wel weer verplicht tot het afgeven van een studieadvies.

2.4 Uitkomsten studieadvies

Bij een positief advies kan de student zijn opleiding vervolgen.

Een negatief studieadvies kan bindend zijn. Bij een negatief advies bepaalt de school of de student zijn huidige opleiding mag vervolgen. De school kan aan het negatieve advies de consequentie verbinden dat de student uit de betreffende opleiding wordt uitgeschreven. Dat hoeft niet. Indien dit wel het geval is, is er sprake van een **negatief bindend studieadvies**.

De student moet dan stoppen met de opleiding. Als scholen die consequentie aan een negatief advies willen verbinden dan moet dat zijn vastgelegd in het studentenstatuut (artikel 7.4.8 lid 4 onder de WEB). Het negatief bindend studieadvies is vanuit het perspectief van scholen te zien als een middel om studenten die overduidelijk niet op de juiste opleiding zitten, naar een andere opleiding te begeleiden.

Scholen moeten ook nadere regels vaststellen over de te behalen studieresultaten en over de beschikbare voorzieningen. Het is verplicht om een rechtsmiddelenclausule op te stellen waarin staat dat je tegen een negatief bindend studieadvies in beroep kan gaan bij de Commissie van beroep voor de examens (cobex). In die rechtsmiddelenclausule wordt uitgelegd hoe en waar en binnen welke termijn dit kan.

Indien studieresultaten achterblijven, maar vanuit het team voldoende vertrouwen is dat de student de opleiding (al dan niet met vertraging) kan afronden, dan geeft de opleiding géén negatief bindend studieadvies. In deze gevallen kan het bevoegd gezag beslissen om een negatief (niet bindend) of positief studieadvies te verstrekken.

De rol van persoonlijke omstandigheden, dient zorgvuldig in overweging genomen te worden in de beslissing om een negatief studieadvies te verstrekken. Het betekent niet dat een student met persoonlijke omstandigheden, automatisch geen negatief bindend studieadvies mag krijgen.

Bijzonderheden

Wanneer een student doubleert betekent dit dat er in feite een positief advies gegeven wordt aan de student voor die opleiding. Immers, de student mag de opleiding vervolgen door het eerste jaar opnieuw te doen. Dit maakt dat de student in het volgen van het 'tweede' eerste jaar niet meer in aanmerking komt voor een studieadvies.

3. Mogelijk bindende consequenties

Een negatief bindend studieadvies mag alleen worden afgegeven aan studenten die aantoonbaar, ondanks ondersteuning vanuit de school, toch onvoldoende studievoortgang laten zien. Wanneer de school ervoor kiest om een student een negatief bindend studieadvies te geven, wordt de student uitgeschreven van de opleiding. Hierbij moet zijn voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. De student heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag, met inachtneming van persoonlijke omstandigheden, onvoldoende vordering gemaakt in de opleiding.
2. Het bevoegd gezag heeft gezorgd voor dusdanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede voortgang van de opleiding zijn gewaarborgd.
3. Het bevoegd gezag heeft de student een schriftelijke waarschuwing gegeven met een redelijke termijn waarbinnen de studieresultaten dienen te zijn verbeterd. Deze waarschuwing heeft geen resultaat gehad.

Een negatief (bindend) studieadvies dient schriftelijk te worden vastgelegd om het besluit achteraf te kunnen borgen. De regels over het studieadvies dienen opgenomen te zijn in het Studentenstatuut.

3.1 De verantwoordelijkheid van de school na uitschrijving van de opleiding

Wanneer de school een negatief bindend studieadvies heeft afgegeven dan heeft de school de verplichting zich in te spannen om de student te ondersteunen en te begeleiden naar een andere opleiding al dan niet aan die instelling, rekening houdend met diens voorkeuren.

Om de student goed te begeleiden naar een andere opleiding kan een school de nazorgplicht invullen met bijvoorbeeld afname van een beroepskeuzetest in combinatie met studieloopbaangesprekken. Als er binnen de eigen instelling geen passende opleiding is moet de student naar een andere instelling worden begeleid. De beroepscolleges zijn niet verplicht om studenten een opleiding binnen dezelfde school aan te bieden, zij mogen dat wel doen.

Indien de student er zelf voor kiest om zich, na een negatief bindend studieadvies, in te schrijven bij een andere opleiding (bij dezelfde of een andere instelling) valt dit niet onder een verwijderingsbesluit, maar een uitschrijving.

3.2 Rechten van de student

Toelatingsrecht

De student heeft, als hij aan de vooropleidingseisen voldoet, na het negatief bindend studieadvies weer toelatingsrecht tot de volgende opleiding van zijn eerste keuze. Dit recht geldt ook bij dezelfde opleiding op een andere instelling. Indien het negatief bindend studieadvies op een dusdanig moment wordt afgegeven dat de student zich niet kon aanmelden op uiterlijk 1 april, dan is deze aanmelddatum niet meer van toepassing. Oftewel, het missen van de termijn kan de student niet worden aangerekend.

Een student met een negatief bindend studieadvies mag niet geweigerd worden bij een opleiding op basis van een eerder negatief bindend studieadvies bij een andere opleiding. Dit kan alleen wanneer er sprake is van een onderwijskundig breed eerste jaar op kwalificatiedossier.

Als de student drie keer of vaker een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen en sinds de laatste dag van inschrijving minder dan drie studiejaar zijn verstreken, kan de toelating tot de opleiding worden geweigerd (mits de student niet meer kwalificatieplichtig is). Als de student al zes jaar ingeschreven heeft gestaan bij een of meerdere opleidingen, zonder het behalen van een diploma en sinds de laatste dag van inschrijving minder dan drie studiejaar zijn verstreken, kan de student tevens de toegang tot de opleiding waar de student zich voor heeft aangemeld, worden geweigerd.

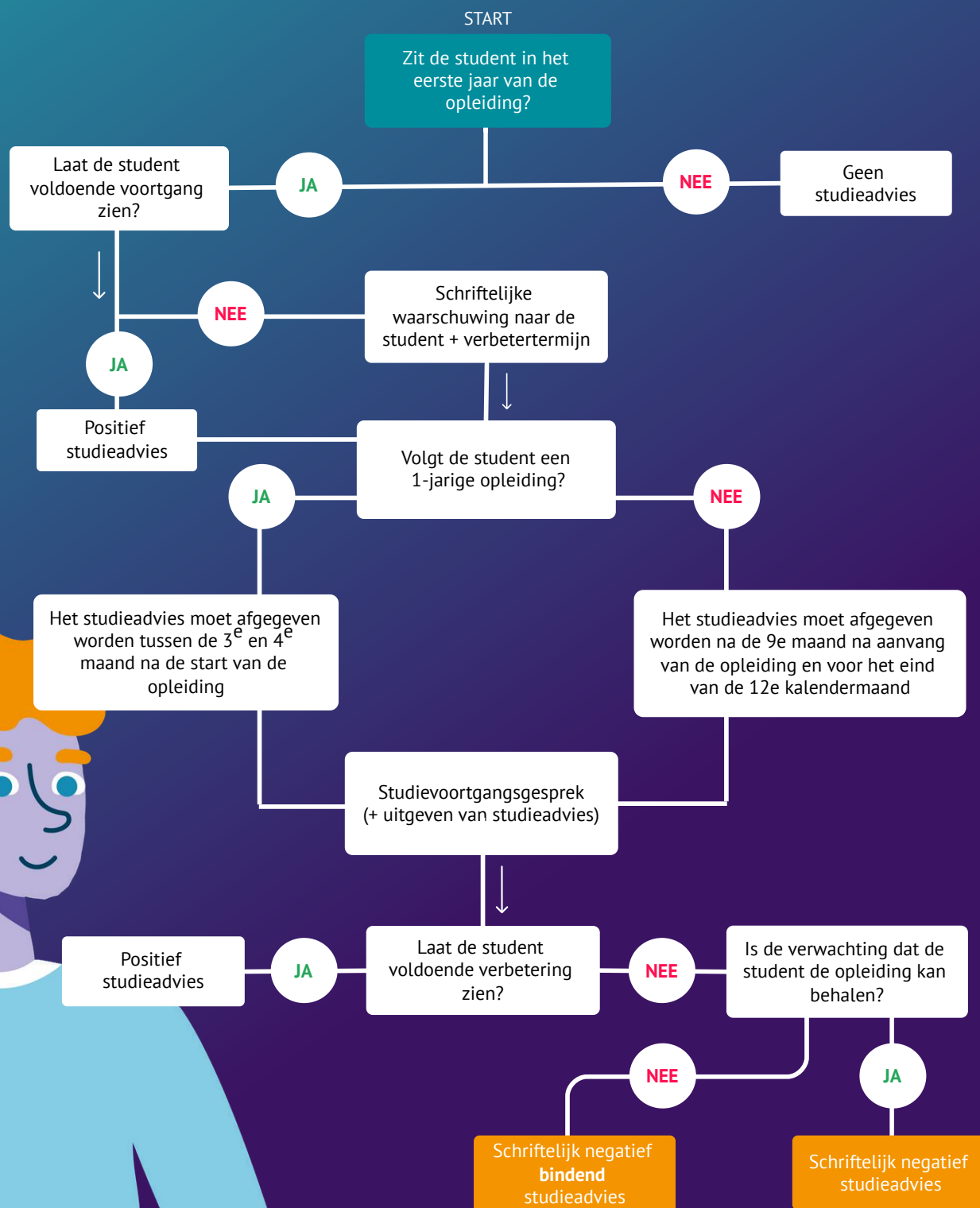
Beroep tegen negatief bindend studieadvies

De student kan tegen de beslissing tot verstrekking van een negatief bindend studieadvies in beroep gaan bij de Commissie van beroep voor de examens. Deze beroepsprocedure is vastgelegd in de wet en kent wettelijke termijnen. De student moet zijn beroep indienen binnen twee weken nadat hij/zij het advies heeft ontvangen: tegelijkertijd kan de student een voorlopige voorziening vragen in afwachting van de beslissing (artikel 7.5.5. WEB). De commissie neemt binnen vier weken een beslissing over het beroep. Het is aan het bevoegd gezag om de student te informeren over deze beroepsmogelijkheid in de brief waarin ook het negatief bindend studieadvies wordt medegedeeld. De wettelijke termijnen lopen gewoon door in de vakanties.

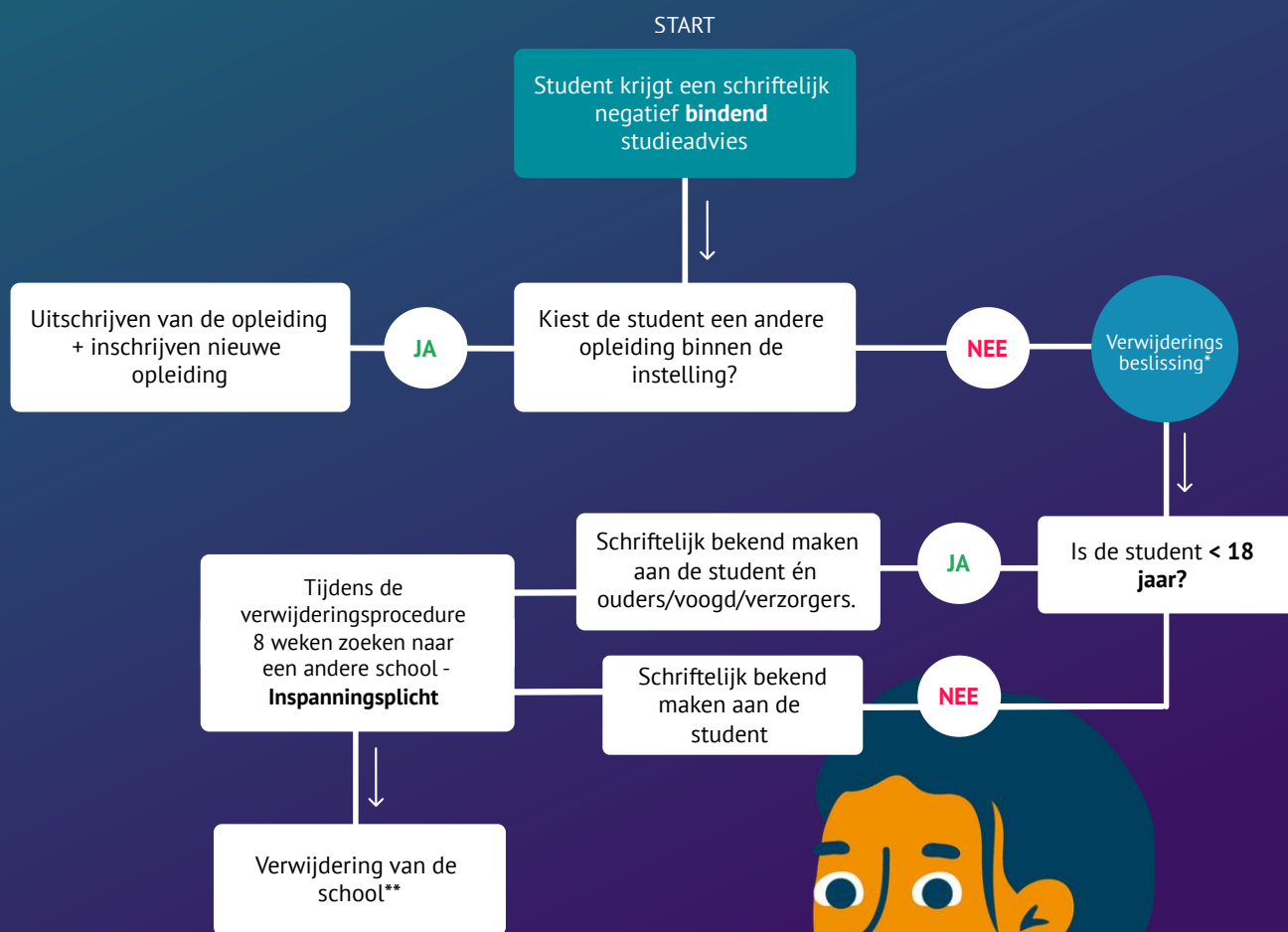
BSA

Procedure

BSA

Vervolg Procedure

Blauw – Verwijderingsbeslissing; rechtsbeschermingsprocedure loopt via de GaC en vervolgens via de ABRvS

*Het doorlopen van alle stappen van de verwijderingsprocedure

**Als het gaat om verwijdering van een jongere tussen de 18-23 jaar, die nog niet in bezit is van een startkwalificatie, moet de jongere worden gemeld bij het college van b&w van de gemeente waar de jongere woon- of verblijfplaats heeft. (zie art. 8.1.8 van de WEB).

Colofon

Dit is een publicatie van het
Kennispunt MBO Onderwijs en Examinering
Augustus 2024

www.onderwijsexaminering.nl
info@kennispuntmbo.nl